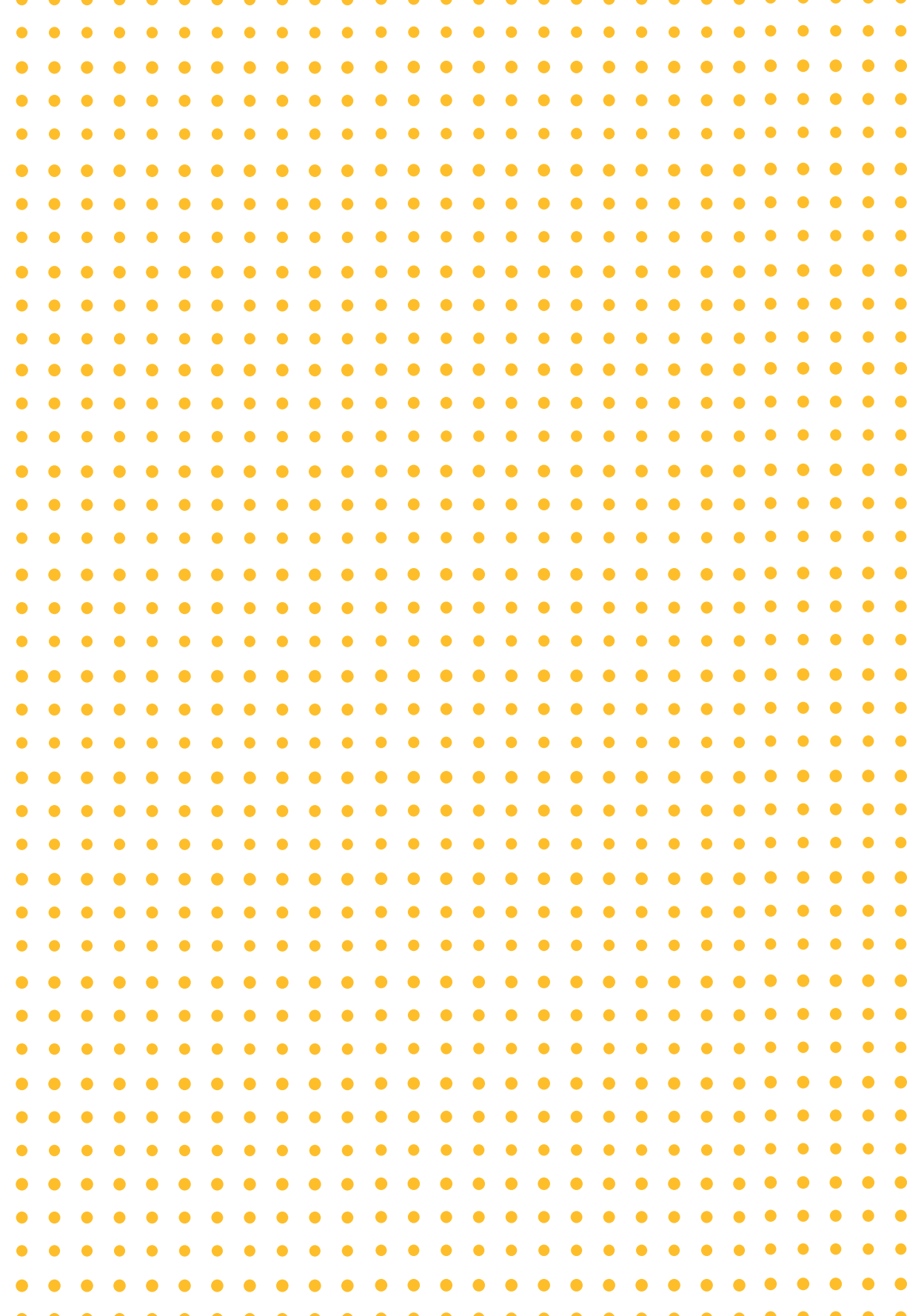

JAKI PLAN NA CENTRUM WOŁOMINA?

WSTĘP

Szanowni Mieszkańcy,

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Centrum i rewitalizacja tej części Wołomina to kluczowe działanie na następne lata. Centrum wraz z wołomińską Starówką to w tej chwili najbardziej zdegradowany fragment miasta i musimy mu pomóc rozkwitnąć na nowo. Będzie to możliwe tylko przy współpracy samorządu z mieszkańcami, przedsiębiorcami i właścicielami nieruchomości. Wspólnie uczynimy nasze miasto przyjaznym miejscem do życia, pracy i wypoczynku.

Przed Państwem publikacja będąca podsumowaniem przeprowadzonych konsultacji społecznych dotyczących planu miejscowego dla Centrum Wołomina. Opracowali ją urzędnicy na podstawie materiałów zebranych w trakcie spotkań i rozmów z mieszkańcami. Dziękuję wszystkim, którzy zechcieli wyrazić swoje zdanie, za rozmowy, dzięki którym mogliśmy jeszcze lepiej poznać Państwa potrzeby. Cieszy mnie, że tak wielu osobom leży na sercu dobro naszego miasta.

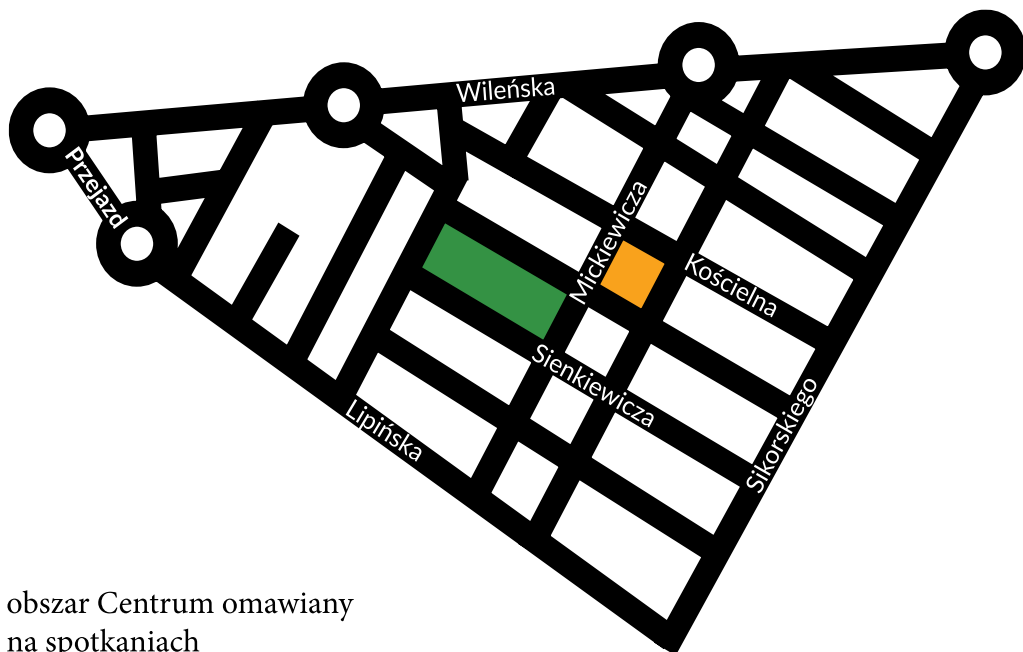
Wasz Burmistrz

Elżbieta Rędrwan

CZYM JEST MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA

1. Co to jest plan miejscowy?

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (w skrócie: plan miejscowy) to dokument określający szczegółowe zasady dotyczące zabudowy i zagospodarowania danego obszaru. Plan miejscowy składa się z tekstu i rysunku (obydwie jego części należy odczytywać łącznie). Plan jest prawem lokalnym (miejscowym) uchwalanym przez radę gminy/miasta, odnoszącym się do danego obszaru, a jego ustalenia obowiązują wszystkich – mieszkańców, urzędników, deweloperów, przedsiębiorców. Kwestię tego, jakiego rodzaju ustalenia może zawierać plan miejscowy, reguluje ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ustala m.in. funkcje terenów (np. zabudowa usługowa, zieleń publiczna, teren rolny), parametry zabudowy (np. maksymalną wysokość budynków, kształt dachów), przebieg dróg. Co do zasady, plan nie ingeruje np. w zakres prowadzonej działalności gospodarczej (jeśli w danym terenie dopuszcza się handel, to nie można go ograniczyć np. tylko do sklepów spożywczych) albo w sposób urządzenia przestrzeni (np. nie ustala gdzie mają się znaleźć nasadzenia roślinne, kosze na śmieci, gdzie będzie przebiegać rozgraniczenie między jezdnią a chodnikiem). Plan miejscowy, jako prawo lokalne, nie może przy tym zmieniać ogólnych zasad wynikających z ustaw i rozporządzeń, czyli prawa wyższego rzędu (np. prawa budowlanego).

obszar Centrum omawiany
na spotkaniach

2. Po co tworzy się plany miejscowe?

Plan miejscowy tworzony jest po to, aby rozwój przestrzenny i zmiany zagospodarowania (w tym zabudowy) odbywały się w sposób uporządkowany i zrównoważony. Dzięki planom miejscowym można:

- chronić lub porządkować istniejącą zabudowę (np. ustalać maksymalną wysokość nowych budynków, ustalać ochronę budynków zabytkowych),
- chronić tereny przed zabudowaniem (np. tereny rolne, tereny zieleni osiedlowej, tereny parków),
- wyznaczać nowe tereny pod zabudowę (wraz z układem ulic i innych przestrzeni publicznych),
- zmieniać zagospodarowanie terenów dotychczas zabudowanych (np. dopuścić zabudowę mieszkaniową na terenach pofabrycznych),
- rezerwować tereny pod inwestycje publiczne (np. pod nową drogę lub szkołę; jeśli są one planowane na gruntach prywatnych, gmina zobowiązuje się w ten sposób do ich wykupu).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zapobiega konfliktom przestrzennym i niepożądanym zmianom, np. wybudowaniu wysokiego bloku mieszkalnego wśród domów jednorodzinnych, zabudowaniu osiedlowego zieleńca lub powstaniu obok budynków mieszkalnych uciążliwych zakładów produkcyjnych. Każdy, kto planuje kupno nowego mieszkania od dewelopera lub szuka miejsca pod budowę domu, dzięki planowi miejscowemu może upewnić się czy w przyszłości ze swojego okna będzie mieć widok na pola i łąki, kolejne domy, czy też może na trasę drogową. Trzeba mieć na uwadze, że plan miejscowy jest swego rodzaju regulacją, bez wyznaczonego terminu obowiązywania. Wyznacza ramy dla inwestowania i zagospodarowywania działek, ale nie narzuca kiedy powstanie i kiedy te działania zostaną zrealizowane.

3. Plan miejscowy Centrum Wołomina

W 2012 roku Rada Miejska w Wołominie podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn. „Centrum” w Wołominie, zwanego w skrócie planem miejscowym Centrum Wołomina (uchwała nr XXI-109/2012 z dnia 28 listopada 2012 r.). W uchwale wyznaczono granice sporządzanego planu – obejmują one trójkątny obszar pomiędzy ulicami Wileńską, Sikorskiego, Lipińską i Przejazd. Dla sąsiednich obszarów są również sporządzane plany miejscowe w oparciu o odrębne uchwały. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, po przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego wyznacza się termin składania wniosków do planu przez wszystkich zainteresowanych. Wnioski do planu miejscowego Centrum Wołomina zbierano w marcu i kwietniu 2013 roku.

JAK POWSTAJE NASZ PLAN:

1 przystąpienie do sporządzania planu (etap zakończony)

2 zbieranie wniosków (etap zakończony)

3 konsultacje wstępnych założeń (etap zakończony)

4 wykonanie wstępnych koncepcji (grudzień 2017)

5 wykonanie projektu planu (w ciągu 2 miesięcy od zatwierdzenia koncepcji)

6 opiniowanie i uzgadnianie projektu przez stosowne instytucje

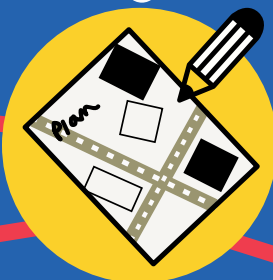
7 ewentualne korekty projektu

8 publiczne wyłożenie i dyskusja nad projektem

9 składanie uwag (przez wszystkich zainteresowanych)

10 rozpatrzenie uwag przez Burmistrza Wołomina i ewentualne korekty planu

11 przedłożenie projektu planu Radzie Miejskiej do uchwalenia

W wyznaczonym terminie nie wpłynął żaden wniosek od osób fizycznych, w tym mieszkańców, przedsiębiorców czy właścicieli gruntów z obszaru planu. Następnie wykonano analizy urbanistyczne obszaru Centrum, poprzedzające opracowanie projektu planu miejscowego (inwentaryzacja urbanistyczna, analiza uwarunkowań). Z uwagi na dużą liczbę prowadzonych jednocześnie procedur sporządzania planów nie rozpoczęto jednak wówczas właściwych prac projektowych. Zbieranie wniosków do planu jest obowiązkiem burmistrza wynikającym z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jednak nie wyklucza ono skonsultowania oczekiwań, postulatów i potrzeb odnośnie do planu miejscowego również w innych, pozaustawowych (i bardziej przystępnych) formach. Taką właśnie rozszerzoną formę konsultacji społecznych, dotyczących opracowania planu miejscowego dla Centrum Wołomina, przeprowadzono w okresie maj-sierpień 2017 roku. Konsultacje umożliwiły mieszkańcom włączyć się w prace nad dokumentem planistycznym od samego początku. Przeprowadzono szereg warsztatów, wywiadów, zbierano ankiety papierowe i online, których wyniki zawarto w niniejszej publikacji.

Wyniki konsultacji zostały przekazane projektantom planu miejscowego Centrum Wołomina. Stanowią one dla nich źródło informacji o społecznych oczekiwaniach wobec tego obszaru. Projektanci dokonają analizy zawartych w raporcie postulatów pod kątem tego, które z nich i w jaki sposób można uwzględnić w planie miejscowym, a następnie przedstawią wstępną koncepcję planu miejscowego Centrum (przewidujemy, że nastąpi to w grudniu 2017 roku). Sporządzanie planu miejscowego to dość skomplikowana i czasochłonna procedura. Tworzenie planu miejscowego Centrum jest obecnie na stosunkowo wczesnym etapie. Na infografice prezentujemy w którym miejscu procedury obecnie się znajdujemy i jakie kolejne etapy nas czekają (uwaga, grafika nie obejmuje ewentualnych kolejnych konsultacji dotyczących planu, które mogą się odbywać na każdym etapie procedury, w miarę zapotrzebowania i posiadanych przez urząd miejski środków). Po przedłożeniu projektu planu miejscowego Radzie Miejskiej, najpierw przeanalizuje ona uwagi do planu, które zostały rozpatrzone negatywnie przez burmistrza. Jeśli rada nie zmieni rozstrzygnięcia uwag, wówczas uchwała plan. Jeżeli natomiast któreś z uwag zostaną rozpatrzone pozytywnie, wówczas plan jest zwracany burmistrzowi do przeprojektowania.

PRZESTRZEŃ DLA PARTYCYPACJI DLA WOŁOMINA

Partycypacja społeczna jest kluczem do prawidłowego kształtowania przestrzeni. Tej, w której żyjemy, mieszkamy i pracujemy, w której chcemy czuć się dobrze i bezpiecznie. To konstruktywny dialog pomiędzy władzami miasta odpowiedzialnymi za podejmowanie decyzji a mieszkańcami, którzy skutki tych decyzji

odczują na własnej skórze. Dlatego to właśnie mieszkańcy powinni komunikować i określać jasno swoje potrzeby. Przestrzeń miejska musi być kształtowana zgodnie z oczekiwaniami jej użytkowników. Tego dotyczy projekt „Przestrzeń dla partycypacji”, w którym bierze udział Wołomin. **Planowanie przestrzenne jest jednym z kluczowych zadań gminy, a plany miejscowe są konieczne, aby zapewnić harmonijny, przemyślany rozwój, realnie dopasowany do potrzeb mieszkańców. Plany miejscowe to nic innego jak scenariusze przestrzennego rozwoju miasta.** Projekt „Przestrzeń dla partycypacji” umożliwił każdemu mieszkańcowi współudział w tworzeniu takiego właśnie scenariusza. Przeprowadzone konsultacje ułatwiły mieszkańcom włączenie się w prace nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, praktycznie od samego początku. Takie działanie pozwoliło na lepsze poznanie oczekiwań i potrzeb lokalnej społeczności, pomogło przybliżyć mieszkańcom formalne procedury i znacznie obniżyło ryzyko późniejszych konfliktów. Dlaczego tak ważne jest by każda wołominianka i każdy wołominianin brali udział w konsultacjach planowania przestrzennego? Dzięki temu, że to właśnie Ty zaangażujesz się w prace związane z planowaniem przestrzennym, projektant będzie lepiej znał potrzeby społeczności lokalnej i będzie mógł dostosować opracowany przez siebie projekt dokumentu planistycznego do potrzeb Twoich i pozostałych mieszkańców.

Chcesz mieć coś do powiedzenia? ZACZNIJ MÓWIĆ!

Dotyczy to nie tylko tego projektu, ale wszystkich działań partycypacyjnych.

KONSULTACJE SPOŁECZNE PLANU CENTRUM WYNIKI BADAŃ I WNIOSKI

Konsultacje społeczne dotyczące opracowania planu miejscowego Centrum Wołomina przeprowadzono w okresie maj-sierpień 2017 roku. W ramach badania opinii publicznej zastosowano następujące techniki badawcze:

- przeprowadzono ankietę internetową
- przeprowadzono ankietę w formie papierowej
- zorganizowano spotkania robocze grup mieszkańców
- uruchomiono mobilny punkt konsultacyjny
- uruchomiono stały punkt konsultacyjny

Badania zostały przeprowadzone przez pracowników Urzędu Miejskiego w Wołominie we współpracy z ekspertami z firmy TERENOWA Pracownia Architektury Krajobrazu.

Nad procesem konsultacyjnym czuwali eksperci zakontraktowani przez grantodawcę – Fundację Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia.

Ankieta (w formie elektronicznej i papierowej)

Ankieta internetowa została uruchomiona 8 maja 2017 r. Składała się z 12 pytań dotyczących Centrum Wołomina oraz zawierała dane ankietowanych. Była również dystrybuowana w formie papierowej w ramach mobilnego i stacjonarnego punktu konsultacyjnego, a także w trakcie spotkań (m.in. z Wołomińską Radą Seniorów). Dane z zebranych ankiet papierowych zostały przeniesione do wersji cyfrowej (ankieta internetowa). Oddzielnie zbierano komentarze oraz wolne wnioski. Do końca lipca w badaniu wzięło udział 301 respondentów, w tym: 192 kobiety oraz 99 mężczyzn. 10 osób nie podało swojej płci.

Struktura wiekowa ankietowanych przedstawia się następująco:

- mniej niż 16 lat – 4%
- 16–25 lat – 14.3%
- 26–40 lat – 49.8%
- 41–65 lat – 27.9%
- więcej niż 65 lat – 4%

Wykształcenie ankietowanych:

- podstawowe – 6.3%
- zawodowe – 5.3%
- średnie – 26.6%
- jestem w trakcie studiów – 8%
- wyższe – 53.8%

W ramach większości pytań mieszkańcy mogli udzielić własnej odpowiedzi. Najistotniejsze z nich zostały zawarte w kolejnym podrozdziale. Poniżej prezentujemy pytania i odpowiedzi mieszkańców gminy na zadane pytania.

Zaznacz zdania, które Ciebie dotyczą (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- jestem mieszkańcem obszaru – 133 osoby
- jestem właścicielem nieruchomości z obszaru – 55 osób
- prowadzę działalność gospodarczą na obszarze – 20 osób
- pracuję na obszarze – 47 osób
- w obszarze robię zakupy – 227 osób
- w obszarze korzystam z różnych usług (np. fryzjer, krawiec, przychodnia zdrowia) – 93 osoby
- w obszarze spędzam czas wolny, odpoczywam, chodzę na spacer – 199 osób
- uczę się, chodzę na zajęcia na obszarze – 19 osób
- moje dziecko uczy się/chodzi do przedszkola na obszarze – 41 osób

Wśród ankietowanych było dużo osób mieszkających poza obszarem Centrum, ale robiących tu zakupy, korzystających z usług czy spędzających czas wolny. Można to traktować jako dowód, że Centrum Wołomina faktycznie spełnia rolę usługowo-handlowego Centrum miasta. Wyniki te uzupełniają wniośki oraz ustalenia, które zostały nakreślone w trakcie spotkań z mieszkańcami.

Czy w obszarze planu są miejsca, w których można przyjemnie spędzić czas wolny na świeżym powietrzu (place zabaw, zieleńce, skwery itp.)?

- tak, jest ich wystarczająco dużo – 19%
- miejsca są, ale nie odpowiadają moim potrzebom – 42%
- nie wiem, dotychczas nie spędzałem/am lub nie mam potrzeby spędzania czasu wolnego na obszarze planu – 5%
- nie ma – 10%
- jest ich za mało (zaproponuj lokalizację i formę np. skwer z ławkami, plac zabaw itp.) – 24%

Wyraźnie zaznaczył się trend określający niedostosowanie miejsc wypoczynku do potrzeb mieszkańców. W nawiązaniu do opinii dotyczących braku lub zbyt małej liczby lokalizacji tego typu (odpowiednio: 10% oraz 24%) wyraźnie nakreśliła się potrzeba dogłębnego skonsultowania/omówienia kwestii miejsc wypoczynku w przestrzeni Centrum Wołomina. W trakcie spotkań z mieszkańcami był to jeden z głównych tematów dyskusji, podczas której starano się dogłębniej zdiagnozować problem oraz wypracować rozwiązania.

Czy w obszarze planu są lokale gastronomiczne (bary, kawiarnie, restauracje itp.)?

- tak, jest ich wystarczająco dużo – 20%
- miejsca są, ale nie odpowiadają moim potrzebom – 26.8%
- nie wiem, dotychczas nie korzystałem/am lub nie mam potrzeby korzystania z usług gastronomicznych na obszarze planu – 8%
- nie ma – 20.2%
- jest ich za mało (zaproponuj lokalizację i formę np. kawiarnia, restauracja, pijalnia czekolady, pub itp.) – 25%

W udzielonych odpowiedziach ankietowani wskazują na duże deficyty oferty gastronomicznej centrum miasta. Potrzeba wzmocnienia tej oferty była jedną z silnie wybrzmiewających również w czasie spotkań warsztatowych.

Czy w obszarze planu dostęp do usług publicznych (np. przedszkola, przychodnie, biblioteki itp.)

- jest wystarczający – 42.5%

- jest dużo placówek, ale ich poziom/profil mi nie odpowiada lub przeszkadzają mi – 10.0%
- dotychczas nie korzystałem/am lub nie mam potrzeby korzystania z usług publicznych na obszarze planu – 20.3%
- niewystarczający – 19.2%
- jest ich za mało (napisz czego brakuje, np. mało miejsc w przedszkolach, zaproponuj lokalizację i profil). Wpisz własną odpowiedź – 8%

Z odpowiedzi na to pytanie nie wyłania się jednoznaczny obraz, przy tym duża część ankietowanych po prostu nie korzysta z usług publicznych w tym obszarze.

Czy w obszarze planu ilość sklepów i usług komercyjnych(np. fryzjer, zegarmistrz, apteka, bank itp.) jest:

- wystarczająca – 68.1%
- jest dużo lokali, ale ich poziom/profil mi nie odpowiada lub przeszkadzają mi – 12.6%
- dotychczas nie korzystałem/am lub nie mam potrzeby korzystania ze sklepów i usług na obszarze planu – 3.3%
- niewystarczająca – 11.3%
- jest ich za mało (zaproponuj lokalizację i profil, np. warzywniak, supermarket, butik, krawiec) – 4.7%

Odpowiedzi wyraźnej większości ankietowanych wskazują, że Centrum jest dobrze nasycone różnorodnymi sklepami i usługami komercyjnymi. Wydaje się, że stanowią one istotną wartość Centrum.

Jak oceniasz ilość miejsc parkingowych w obszarze planu?

- jest wystarczająca – 15.6%
- brakuje miejsc dla wszystkich – 57.8%
- brakuje miejsc dla mieszkańców – 12%
- w ścisłym Centrum samochody powinni parkować wyłącznie mieszkańcy – 12.6%

W odpowiedziach na powyższe pytanie wyraźnie zarysował się trend do zapewnienia większej liczby miejsc parkingowych. Wymaga to głębszej analizy, która zostanie opracowana w ramach Planu Mobilności. W obecnej chwili miejsca parkingowe są jednym z ważniejszych tematów, które budzą spore kontrowersje i wymagają delikatnego podejścia ze strony władz miasta. Wszelkie prace związane z przebudową ulic (woonerf, ograniczenie ruchu lub zwiększenie przestrzeni zielonych) muszą być poprzedzone konsultacjami społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców danej ulicy oraz szeroką polityką informacyjną dotyczącą ewentualnych skutków wejścia w życie nowych rozwiązań.

W Centrum znajdują się reklamy, jaki masz stosunek do reklam w przestrzeni publicznej? (pytanie wielokrotnego wyboru)

- są mi obojętne – 110 osób
- są brzydkie, przeszkadzają – 175 osób
- są ładne, podobają mi się – 9 osób

Kolejna wyraźna tendencja została potwierdzona w ramach prac punktu konsultacyjnego oraz na spotkaniach z mieszkańcami. Centrum miasta musi zostać uporządkowane również w kontekście estetycznym. Należy ukrócić „samowolę” reklamową, usunąć nieestetycznie wyglądające powierzchnie reklamowe, m.in. szyldy, banery reklamowe, a uwolnione powierzchnie ścian budynków zastąpić np.: muralami, które będą w ciekawy i ładny sposób uzupełniać zmiany w przestrzeni miejskiej i jednocześnie nawiązywać do lokalnej tradycji, zwyczajów lub wydarzeń związanych z Wołominem.

W jakim celu odwiedzasz Plac 3 Maja?(pytanie wielokrotnego wyboru)

- przechodzę/przejeżdżam w drodze do pracy, szkoły itp. – 135 osób
- robię tu zakupy – 69 osób
- pracuję tu – 4 osoby
- mieszkam w sąsiedztwie – 66 osób
- przebywam w celach służbowych – 8 osób
- spędzam czas wolny – 64 osoby
- inne – 123 osoby

Z odpowiedzi wynika, że plac w dużej mierze jest przestrzenią, którą się jedynie mija po drodze, nie przychodzi się tu specjalnie, „po coś”. W odpowiedziach mieszkańców zebranych również poza ankietą widać natomiast wyraźną potrzebę spędzania czasu wolnego w tym miejscu. Plan miejscowy Centrum Wołomina powinien uwzględnić te potrzeby, a jednocześnie nakreślić rozwiązanie problemu tak, aby zachęcić mieszkańców do spędzania w tym miejscu czasu wolnego. Plac 3 Maja powinien z „miejsca tranzytowego” stać się głównym celem spacerów i miejscem rekreacji dla wołomińskich rodzin.

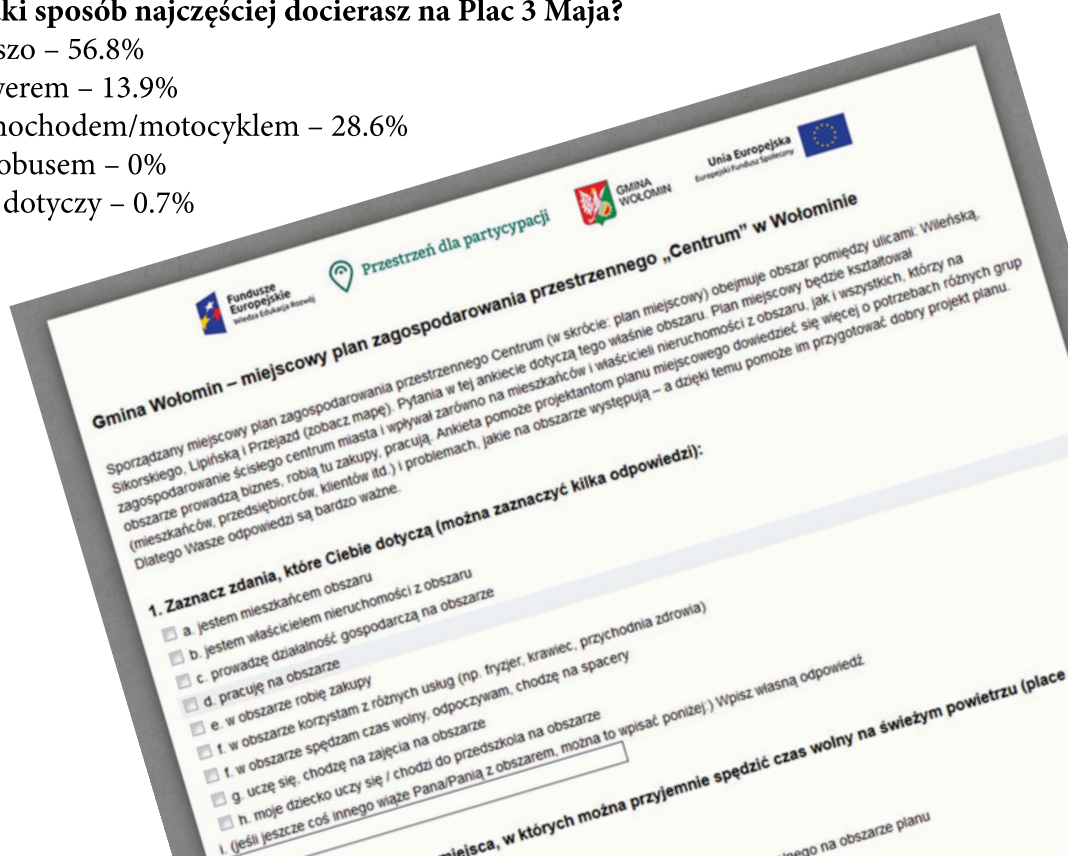
Jak często przebywasz na Placu 3 Maja lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie?

- codziennie – 13%
- kilka razy w tygodniu – 21.9%
- kilka razy w miesiącu – 43.2%
- kilka razy w roku – 14.3%
- rzadziej – 3.9%
- wcale – 3.7%

Odpowiedzi ankietowanych potwierdzają, że plac nie jest miejscem przyciągającym ludzi, tętniącym życiem, w którym jest sens bywać często (brak infrastruktury oraz ciekawej oferty w pobliżu tego obszaru – tezy potwierdzone w ramach mobilnego punktu konsultacyjnego).

W jaki sposób najczęściej docierasz na Plac 3 Maja?

- pieszo – 56.8%
- rowerem – 13.9%
- samochodem/motocyklem – 28.6%
- autobusem – 0%
- nie dotyczy – 0.7%

Czy uważasz, że lokalizacja pomnika Jana Pawła II na Placu 3 Maja jest:

- dobra – 24.6%
- neutralna (lub jest mi obojętna) – 42.2%
- problematyczna (napisz dlaczego) * – 33.2%

Czy plac 3 Maja jest obecnie według Ciebie dobrym miejscem:

- na robienie zakupów?

tak – 41.7%

nie – 58.3%

- aby zjeść posiłek?

tak – 24.6%

nie – 75.4%

- na odpoczynek, spacer, rekreację, rozrywkę?

tak – 54.5%

nie – 45.5%

- na spotkania towarzyskie?

tak – 50.4%

nie – 49.6%

- na organizację wydarzeń kulturalnych, imprez plenerowych, koncertów?

tak – 88.4%

nie – 11.6%

- na prowadzenie sklepu?

tak – 58%

nie – 42%

- na prowadzenie innych usług?

tak – 63.4%

nie – 36.6%

W odpowiedziach ankietowanych widać wyraźnie silną potrzebę posiadania w Centrum Wołomina miejsca aktywnego relaksu, koncertów i spontanicznych spotkań mieszkańców. Plac 3 Maja wydaje się idealnym miejscem do tego typu przedsięwzięć. Kwestia ta powinna być kluczowa na etapie projektowania zmian w obszarze placu, w tym w ramach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji (patrz: wolomin.org/rewitalizacja, przedsięwzięcie 23: „Ożywienie Placu 3 Maja”).

SPOTKANIA GRUP ROBOCZYCH MIESZKAŃCÓW

Badania ankietowe były wstępem i uzupełnieniem właściwych rozmów z mieszkańcami obszaru Centrum Wołomina.

W trakcie 3 spotkań otwartych z mieszkańcami, urzędnicy wraz z ekspertami mieli możliwość rozwinięcia kwestii, które zostały zasygnalizowane w ankietach. Na etapie projektowania spotkań wydzielono 5 głównych bloków tematycznych, które miały na celu uporządkowanie debaty i skupienie uwagi mieszkańców na konkretnych problemach oraz szukaniu dedykowanych rozwiązań.

Wszystkie spotkania odbyły się w miejscach zlokalizowanych na obszarze Centrum, zapewniono równy dostęp do informacji oraz miejsca dla osób z niepełnościami.

Każdy blok składał się z prezentacji wstępnej, którą prowadził główny moderator spotkania oraz części warsztatowej, gdzie przy 3–5 stolikach (w zależności od liczby uczestników spotkania) omawiano konkretne problemy związane z danym blokiem tematycznym.

Harmonogram spotkań z podziałem tematycznym prezentował się następująco:

8 czerwca – WPROWADZENIE DO PROCESU (Urząd Miejski w Wołominie)

BLOK I – PORUSZAMY SIĘ PO WOŁOMINIE

BLOK II – PLAC 3 MAJA

19 czerwca – debata publiczna (Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie)

BLOK III – WYPOCZYWAMY W WOŁOMINIE

BLOK IV – KUPUJEMY W WOŁOMINIE

BLOK V – WOLNE WNIOSKI/PODSUMOWANIE SPOTKANIA

27 czerwca – prezentacja wstępnych wyników, dyskusja (Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie)

Poniżej prezentujemy poruszone w poszczególnych blokach zagadnienia, postawione pytania, wnioski i rekomendacje:

BLOK I: PORUSZAMY SIĘ PO WOŁOMINIE

Postawione pytania:

Jak sobie wyobrażasz poruszanie się po Wołominie (Centrum) za 5 lat?

W których miejscach tworzą się korki?

Czy znasz miejsca szczególnie niebezpieczne (częste wypadki i kolizje)?

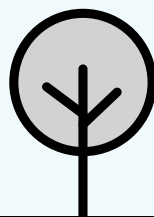
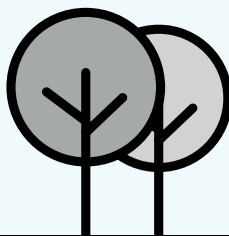
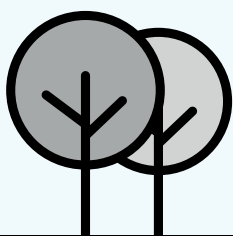
Jak wygląda kwestia parkowania w mieście?

Gdzie warto zlokalizować przystanki komunikacji publicznej?

Powyższe pytania omawiano w szerokim kontekście z uwzględnieniem wniosków i wytycznych wypracowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z powyższym szczególnie nacisk kładziono na równouprawnienie wszystkich uczestników ruchu z uwzględnieniem pieszych oraz rowerzystów.

Wnioski i rekomendacje

Centrum Wołomina wymaga zmian związanych z poruszeniem się oraz parkowaniem samochodów. Uczestnicy zwrócili uwagę, że po Centrum Wołomina trudno przemieszczać się samochodem (bo zazwyczaj nie ma gdzie zaparkować) oraz rowerem (bo jest to po prostu niebezpieczne), zatem metodą eliminacji – najlepiej (najbezpieczniej) poruszać się pieszo (choć wcale nie najwygodniej). Mieszkańcy jeśli poruszają się rowerem, to zazwyczaj jadą chodnikiem, a jezdnią tylko wtedy, kiedy to naprawdę konieczne (np. kiedy chodnik jest bardzo wąski). Uczestnicy spotkania niemal jednogłośnie stwierdzili, że ruch w całym obszarze należałoby uspokoić i spowodować żeby kierowcy jeździli wolniej (pod kątem bezpieczeństwa i wygody rowerzystów i pieszych). Kluczowymi elementami ww. systemu będą: Plan Mobilności, Gminny Program Rewitalizacji oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Centrum Wołomina.

Przed wszystkim należy więc wzmocnić (uatrakcyjnić) ruch pieszzy oraz rowerowy m.in. poprzez:

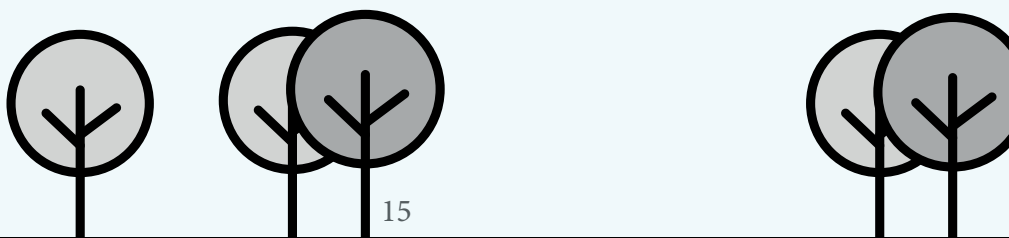
- wydzielenie ścieżek rowerowych na głównych ulicach Centrum oraz połączenie już istniejących aby zapewnić sprawną komunikację,
- zapewnienie większej liczby stojaków na rowery,
- utworzenie deptaka na ulicy Kościelnej (od Legionów do Mickiewicza, a nawet Daszyńskiego),
- utworzenie deptaka na ulicy Moniuszki lub woonerf'u,
- wprowadzenie stref płatnego/tymczasowego parkowania oraz ograniczenie parkowania na chodnikach,
- utworzenie specjalnej linii autobusowej "Centrum", która umożliwiałaby dotarcie do Centrum Wołomina,
- zapewnienie parkingów podziemnych w przyszłych inwestycjach na terenie Centrum, które nasycą zapotrzebowanie na tego typu usługi i pozwolą zagospodarować tereny obecnych naziemnych parkingów m.in. na cele rekreacyjne. Pozwoli to również wprowadzić bezkonfliktowo więcej zakazów parkowania, szczególnie na ulicach wąskich i bezpośrednio stykających się z Placem 3 Maja.

Drugą kwestią jest poprawa bezpieczeństwa na poniższych skrzyżowaniach:

- Wileńska/Legionów
- Legionów z: Ogrodową, Moniuszki, Sienkiewicza (słaba widoczność)
- Wileńska/Daszyńskiego/Mariańska
- Kościelna/Moniuszki.

Należy również rozważyć zmianę organizacji ruchu (rewizja ulic jednokierunkowych, pierwszeństwa przejazdu). Są to priorytetowe kwestie do uregulowania w ramach Planu Mobilności, który Gmina Wołomin zamierza opracować w 2018 r., a także wdrożyć przystanki autobusowe, które byłyby obsługiwane przed dedykowaną linią autobusową „Centrum”.

Efektem konsultacji z Bloku I był wniosek dotyczący potrzeby opracowania globalnego, systemowego oraz wielowymiarowego rozwiązania, które odpowiadałoby nie tylko na potrzeby związane z poruszaniem się i parkowaniem, ale także stwarzało przestrzeń dla wdrożenia innych rozwiązań związanych z usługami, handlem, rekreacją itp.

Cytaty mieszkańców:

„Trzeba ograniczyć ilość znaków pionowych, zamiast pomagać zakłócają, a ulice jednokierunkowe to błąd, jest ich zdecydowanie za dużo.”

„Rower to również wyzwanie – brak ścieżek, za wąskie chodniki, brak i zła jakość poboczy i wreszcie brak parkingów dla rowerów.”

„Nie podoba mi się, że odcinek ul. Kościelnej między Legionów a Placem 3 Maja nie funkcjonuje jak deptak – choć pierwotnie miał być deptakiem. Samochody zastawiają przejście. Bywa, że zostaje parę centymetrów między samochodami a ścianą budynku, nie da się przejść np. z wózkiem.”

„Skrzyżowanie ulic Legionów/Wileńska to czarny punkt! Trudno spokojnie dojść do parku. Jest to miejsce konfliktowe, ludzie nie wiedzą którejś jechać.”

„Parking przy bibliotece – z obiektu korzysta dużo ludzi, bardzo dużo samochodów parkuje, a nie ma ławek. Pod biblioteką przydałoby się miejsce do odpoczynku, nie tylko parking, jest tam 40 miejsc postojowych. Należy zmienić charakter tego parkingu.”

BLOK II: PLAC 3 MAJA

Postawione pytania:

Jaki jest Plac 3 Maja obecnie?

Jak powinien wyglądać Plac 3 Maja?

Jak powinien funkcjonować Plac 3 Maja?

Jaki jest Plac 3 Maja obecnie?

Mieszkańcy najczęściej mówili o braku zieleni, a co za tym idzie cienia. Uznali, że na placu jest za mało ławek, a za dużo betonu. W centrum placu znajduje się pomnik papieża, który narzuca pewien charakter miejsca. Część mieszkańców uważa, że należy pozostawić pomnik w tym miejscu, część uznała, że lokalizacja jest niewłaściwa. Na placu brakuje „otoczenia” usługowego – obecna oferta nie sprzyja relaksowi i zatrzymaniu się w tym miejscu, ponadto wymaga remontu. Plac nie posiada „duszy”, panuje tu bezład przestrzenny, a wieczorami jest niebezpiecznie.

Jak powinien wyglądać Plac 3 Maja?

Mieszkańcy są zgodni, że powinna to być wspólna przestrzeń, przeznaczona dla wszystkich, miejsce na spotkania i spacer, przestrzeń reprezentacyjna:

*„żeby można było bez wstydu zaprowadzić tam przyjezdnych gości”
„zmieńmy ten plac na bardziej przyjazny, stanowiący miejsce spotkań”*

Na placu jest za mało siedzisk, a te, które są usytuowane w skrajnych punktach placu, należy zaprojektować ich więcej. Ponadto na samym placu brakuje cienia, w związku z tym należy posadzić więcej zieleni.

Ważnym, o ile nie najważniejszym problemem, jest usytuowanie pomnika Jana Pawła II. Podczas prac warsztatowych był to temat wywołujący skrajne emocje, dzielący uczestników warsztatów na tych, którzy są za pozostawieniem pomnika na placu i tych, którzy są przeciwni.

Zdaniem wszystkich uczestników warsztatów **Plac 3 Maja powinien być wizytówką miasta, reprezentacyjny, spójny estetycznie**. Pojawiały się głosy mówiące o atrakcyjności placu zarówno zimą, jak i latem. Budynki zlokalizowane dookoła placu należy wyremontować, nowe obiekty powinny nawiązywać do historii tego miejsca (plac jak stary rynek). Na temat dodatkowej zabudowy były rozbieżne zdania. Część osób była za tym, żeby nie wprowadzać dodatkowej zabudowy. Inni optowali za usytuowaniem na terenie placu np.: pawilonu z kioskiem ruchu i toaletą, kawiarni (lekka forma) z toaletą, punktu sprzedaży napojów, deserów, drobnych przekąsek (ale bez alkoholu).

Jak powinien funkcjonować Plac 3 Maja?

Mieszkańcy zwracali uwagę na różne zagadnienia, pojawiły się następujące hasła:

- Plac 3 Maja wymaga przebudowy pod kątem zieleni (nasadzenia od strony ul. Daszyńskiego oraz Moniuszki).
- Plac 3 Maja jako miejsce spotkań. Powinna to być wspólna przestrzeń dla wszystkich, miejsce na spotkania i spacer, żeby można było „bez wstydu” zaprowadzić tam swoich gości.
- Plac 3 Maja jako miejsce wydarzeń kulturalnych, z możliwością koncertowania, miejsce wystaw czasowych, teren ekspozycji dzieł sztuki, punkt łączący mieszkańców Wołomina np.: bale albo potańcówki (dechy do tańca). Miejsce organizacji świąt, koncertów, imprez.

- Plac 3 Maja miejscem na odpoczynek, spacer, rekreację, rozrywkę:
- zimą lodowisko z muzyką i „zimowymi przekąskami”
- funkcja reprezentacyjna, społeczna, rekreacyjna- rekreacja, przede wszystkim ławki, aranżacja miejsc zacienionych
- wydarzenia religijne.

Dodatkowe postulaty dotyczące Placu 3 Maja:

- należy przeprowadzić referendum wśród mieszkańców w sprawie usytuowania pomnika Jana Pawła II,
- można przenieść pomnik w okolice Urzędu Miasta np. na skwer pomiędzy ul. Ogrodową i Wileńską,
- zamiast fontanny można zrobić oczko wodne,
- w chwili obecnej wieczorami jest niebezpiecznie, więc należy pomyśleć o monitoringu,
- można byłoby wprowadzić strefowanie np.: strefę ławek, tak aby było przyjemniej na placu,
- zbyt duży plac, można wprowadzić dodatkowe budynki, tak aby zmniejszyć jego gabaryty,
- ścianka wspinaczkowa (w Wołominie nie ma żadnej),
- zmiana nazwy placu na Plac Zgody.

BLOK III: WYPOCZYWAMY W WOŁOMINIE

Postawione pytania i omawiane zagadnienia:

Miejska polityka dotycząca zagospodarowania terenów zieleni.

Tereny zieleni a wartości symboliczne.

Gdzie powinny znajdować się tereny zieleni w Wołominie i jakie one być powinny?(propozycje dotyczące funkcji i formy)

Jak powinny wyglądać tereny zieleni?

Opinie mieszkańców związane z zagospodarowaniem zieleni były w większości zbieżne. W obszarze Centrum potrzeba więcej terenów zieleni, powinny znajdować się wszędzie, gdzie jest to możliwe.

Wizja: „Wołomin cieszy oko”. Mieszkańcy byli zgodni co do tego, że tereny zieleni przede wszystkim powinny funkcjonować jako miejsca rekreacji, komfortowego spędzania czasu wśród roślinności, która daje cień. Ważna jest także funkcja estetyczna, relaksacyjna, zdrowotna/lecznicza. Tereny zieleni powinny wyglądać ładnie i przy okazji mogą pełnić funkcję reprezentacyjną, ale przede wszystkim mają być dostępne dla mieszkańców.

Należy pamiętać o dzieciach i np. reaktywować stare place zabaw. Mieszkańcy zwrócili uwagę na konieczność doposażenia istniejących przestrzeni w małą architekturę: ławki, stojaki rowerowe, poidelka, pergole, altany. Odnieśli się też pozytywnie do aspektu bioróżnorodności na terenach zieleni.

Tereny zieleni a wartości symboliczne

Zdaniem mieszkańców sposób zagospodarowania terenów zieleni powinien nawiązywać do historii lub współczesnych wydarzeń, a także osób i miejsc związanych z Wołominem. Mieszkańcy zwracali uwagę na różne zagadnienia: -potrzebę stworzenia „zakątków” miejscowych postaci historycznych, upamiętnienie w różny sposób osób takich jak Wiera Gran (kiedyś organizowano festiwal Wiery Gran), Henryk Konstanty Wojciechowski, sportowcy związani z Wołominem (Małgorzata Dydek). Zdaniem mieszkańców Zofia Nałkowska jest już dostatecznie upamiętniona. Za to mało znana jest historia Wołomina (kiedyś Wołomin był lotniskiem, wróćmy do koncepcji Miasta-ogrodu, pierwszy w historii strajk robotników w latach 20-tych XX wieku, Huta Wołomin, fabryka łózek).

Rośliny związane z miastem np. głóg jako drzewo kojarzące się z Wołominem, akcja „Magnolia symbolem Wołomina”.

Antysymbole – LEGIA (pytanie od mieszkańców: *dlaczego miasto na to pozwala?!*)

Gdzie powinny znajdować się tereny zieleni w Wołominie i jakie powinny być?(propozycje dotyczące funkcji i formy)

Tereny zieleni mają sprzyjać różnorodnym aktywnościom. Świadczy o tym chęć zbudowania nowych siłowni, placów zabaw, miejsc na grilla oraz potrzeba umieszczania ławek na każdej przestrzeni, która się do tego nadaje. Najczęściej powtarzane postulaty mieszkańców w kwestii zagospodarowania przestrzeni:

Plac 3 Maja powinien pełnić funkcję reprezentacyjną i rekreacyjną. Należy wprowadzić drzewa, pnącza, nową aranżację zieleni, ławki, cień, miejsce na imprezy miejskie. Pojawiły się pojedyncze głosy za wprowadzeniem nowego oświetlenia oraz pergoli. Jedna z osób zaproponowała labirynt z ławkami, wygospodarowanie na placu miejsca dla młodzieży.

Skwer Wodiczki oceniany jest dobrze. Zaproponowano dostawienie ławek i zainstalowanie mini wodospadu lub kaskady wodnej, poidełka dla ptaków.

„Zakątek Kultura” przy bibliotece. Teren przeznaczony na promocję biblioteki i wydarzeń kulturalnych. Obszar powinien być otwarty, wskazana jest aranżacja zieleni w tym miejscu (dawnie rośli tu wierzy).

Teren byłego basenu, któremu mieszkańcy chcą nadać funkcję przestrzeni rekreacyjnej, gdzie oprócz zabudowy znajdzie się miejsce na odpoczynek. Widzą tu zieleń w formie parku, tak aby móc użytkować trawę, usiąść na kocu, leżaku. Można też zbudować siłownię (inny sprzęt niż w Parku Wodiczki), miejsce na grilla, altanę, zaaranżować przestrzeń dla młodzieży.

Teren u zbiegu ul. Wileńskiej i Ogrodowej (tam, gdzie powstało nowe rondo). Należy zachować jak największą część terenu zieleni i dobrze urządzić. Propozycja dotyczyła ustawienia ławek, uznano, że jest to mały teren, więc najlepiej wprowadzić siedziska, donice z kwiatami, drzewa ozdobne.

Skwer u zbiegu ul. Daszyńskiego i Miłej to miejsce mało uczęszczane. Trzeba nadać mu jakiś wyrazisty styl, żeby przyciągał ludzi. Warto też wytworzyć w nim skrót (przejście po skosie) z ul. Miłej w Daszyńskiego, śladem istniejącego przedeptu. Zaproponowano wprowadzenie mini placu zabaw dla dzieci, ławek, ewentualnie miejsca dla osób starszych.

Zielona kieszeń na ul. Kościelnej to „przystanek w drodze”, obok robi się zakupy, więc tu można odpocząć, usiąść. Dobre miejsce dla osób starszych. Zaproponowano wprowadzenie ławek i zieleni naturalnej (miejsce to znajduje się pod samym blokiem i ustawienie tam ławek mogłoby być potencjalnie uciążliwe dla mieszkańców).

Wskazano potrzebę aranżacji następujących miejsc:

Teren wokół Miejskiego Domu Kultury – warto go zazielenić, bo jest tam zdecydowanie zbyt „łyso”.

„Zielony pasaż” – mieszkańcy oczekują, że będzie otwarty i urządzony tak, jak to zapowiadali urzędnicy.

Narożnik ulic Kościelnej i Legionów – bardzo eksponowane miejsce, a wygląda fatalnie. Koniecznie trzeba je „domknąć” zabudową i zielenią.

Ulica Wileńska jest bardzo ruchliwa, hałaśliwa (samochody), warto tam stworzyć szpaler drzew.

Posadzenie głógów przy ul. Legionów między Sienkiewicza a Moniuszki, na tyłach kamienic.

Posadzenie żywopłotów wzdłuż ul. Legionów.

Miejsce na tyłach Sądu Rejonowego (ul. Prądyńskiego) jest „ugór”, nic nie ma. Trzeba wytworzyć tam piesze przejście np. do ul. Powstańców, zielony pasaż lub skwer, albo zazielenić, zwiększyć udział powierzchni biologicznie czynnej (nie jest to własność miasta).

Narożnik ul. Legionów i Wileńskiej (południowy) – powinien być przestrzenią reprezentacyjną, otwartą i połączoną z „Zielonym Pasażem” na terenie PWiK między ul. Ogrodową i Wileńską (nie jest to własność miasta).

Teren spółdzielni „Samopomoc Chłopska” pomiędzy ul. Moniuszki a Kościelną jest zupełnie niewykorzystany. Powinny tam być usługi, rozrywka, teren ma potencjał dla stworzenia otwartej przestrzeni publicznej (nie jest to własność miasta).

Przestrzeń pomiędzy blokami przy ul. Sienkiewicza i Polnej można zagospodarować zielenią.

W zakresie ogólnych wskazań dla terenów zieleni w Centrum Wołomina, pojawiły się następujące głosy w dyskusji:

Parki kieszonkowe powinny być tworzone w każdym możliwym miejscu, można także aranżować mini łączki. Przedszkolne place zabaw powinny być otwarte poza godzinami pracy przedszkola. Wskazana jest reaktywacja starych placów zabaw. *„Trawniki powinny służyć do korzystania, a nie tylko do oglądania”*. Ciekawą propozycją było wskazanie inicjatyw mających na celu zazielenienie i upiększenie Centrum.

Zgłoszono pomysł na wspieranie inicjatyw z zaangażowaniem lokalnej społeczności np. stworzenie „pokazowego” ogrodu społecznego, żeby dać impuls do dalszych oddolnych działań. Warto uaktywnić mieszkańców np. zorganizować konkurs na piękny balkon.

Jak powinny wyglądać tereny zieleni?

Rozwiązania dedykowane bioróżnorodności czyli nasadzenia naturalne z dodatkowymi elementami takimi jak budki lęgowe, karmniki i poidelka dla ptaków, hotele dla owadów. W kwestii wyglądu nasadzeń, preferowano nasadzenia drzew owocowych, łąk kwiatnych, roślinności rodzimej. Ważny jest także reprezentacyjny wygląd aranżowanych miejsc. Zwierzęta w mieście: zwabienie pszczół do miasta za pomocą roślinności, aranżacja rabat wabiących owady, drzewa owocowe stanowiące pożytki dla ptaków, np. głóg, jarzębina, poidelko w Parku Wodiczki.

Jak mieszkańcy Wołomina wyobrażają sobie zagospodarowanie terenów zieleni w Centrum?

Proste rozwiązania, należy wprowadzić więcej zieleni wzdłuż ulic, donice z ziołami, drzewa owocowe i kwitnące. Powinny być sadzone rośliny zimozielone i wieloletnie, żeby nie sadzić co roku. Gatunki proste w utrzymaniu i pielęgnacji. Rośliny pachnące, np.: jaśmin, dużo pnączy, potrzeba aranżacji zielonych dachów. Więcej drzew przy ulicach, powstają nowe ronda, sadźmy tam drzewa! Unikajmy wycinki (ul. Legionów), stosujmy bezpieczne nawierzchnie np. bitumiczne. Wprowadzenie elementów wodnych np. kaskad, ścian wodnych, mini sadzawek (w Parku Wodiczki lub na Placu 3 Maja).

Poruszono kwestię utrzymania terenów zieleni, dbania w przyszłości o nasadzenia oraz ochronę tych terenów. Obecnie miejskie służby zajmujące się zielenią działają źle, brakuje nadzoru. Powinny być częste patrole, w nowo zagospodarowanych miejscach monitoring. Warto stosować „wandalooporne” wyposażenie.

UWAGI DODATKOWE:

Stała scena kulturalna, może być zielona, w formie wzniesienia, z zadaszeniem, multifunkcyjna np. zbudowana ze skrzyń z ziemią.

Fragment Placu 3 Maja mógłby stać się plażą miejską.

Murale mile widziane, ale „na poziomie” (kibicowskie są okropne!). Na budynku biblioteki warto zainstalować szklany mural.

Rejon ul. Powstańców, Wileńskiej, teren PWiK: ogrodzenie powinno zostać usunięte, należy zapewnić dojazd oraz dojście do ul. Powstańców. Potrzebne jest przejście od tyłu Sądu Rejonowego do ul. Legionów.

BLOK IV: KUPUJEMY W WOŁOMINIE – AKTYWNE PARTERY

Postawione pytania:

1. Które punkty handlowe lub usługowe odwiedzasz najczęściej na terenie Centrum? Dlaczego? Z których nie korzystasz?
2. Czy na terenie Centrum brakuje jakichś punktów handlowo-usługowych (handel/gastronomia/usługi w tym usługi rzemieślnicze), jeśli tak, to jakich i gdzie?
3. Czy widzisz gdzieś miejsce dla handlu tymczasowego? (targi, kiermasze)
4. Czy widzisz potencjał dla życia wieczornego/nocnego (po godzinach pracy) w Centrum?

W ramach tego bloku poruszono temat handlu i usług w Centrum: ich lokalizacji, jakości oferty handlowej i usługowej, jakości przestrzeni ulic i placów handlowych. Zastanawiano się nad tym, gdzie w Centrum Wołomina funkcjonują lub mogłyby funkcjonować ulice ze sklepami i lokalami gastronomicznymi w partarach budynków (tzw. aktywne partery usługowe), miejscami chętnie odwiedzanymi – tworzącymi klimat prawdziwego Centrum miasta.

Wnioski:

Mieszkańcy korzystają z różnorodnej oferty handlowej Centrum, odwiedzają sklepy wielobranżowe (markety – PEPCO, API, markety chińskie, sklepy typu „wszystko po 5 zł”), butiki i sklepy odzieżowe (ul. Kościelna i okolice Placu 3 Maja), sklepy z artykułami spożywczymi, sklepy specjalistyczne (z artykułami metalowymi, elektrycznymi, pasmanteria). Dostrzegają w tym kontekście potencjał ulicy Kościelnej. Liczne sklepy, trakt komunikacyjny będący także drogą do kościoła, bliskość Placu 3 Maja.

Pojawiła się opinia, że handel na ul. Kościelnej podupada, widzimy liczne ogłoszenia o wynajmie powierzchni handlowej.

Mieszkańcy odwiedzają lokale gastronomiczne, na ulicach Kościelnej i Moniuszki wytwarza się lokalna strefa gastronomii.

Zwracano uwagę na to, że w Centrum brakuje lokali gastronomicznych, kawiarni, lodziarni, mobilnych kafejek, foodtrucków, zwłaszcza na Placu 3 Maja.

Pozostałe lokale usługowe, z których korzystają mieszkańcy to Miejska Biblioteka Publiczna, poczta, Miejski Dom Kultury, banki, salony telefonii komórkowych, kino (strefa wyjścia z kina została zdefiniowana jako miejsce wymagające uporządkowania).

Zwrócono uwagę na niedostatki istniejącego MDK. Część mieszkańców stwierdziła, że w Centrum, nie potrzebne są usługi typu fryzjer czy kosmetyczka, ale opinie były tu zróżnicowane.

Mieszkańcom brakuje miejsca „klimatycznego”, czyli klubu związanego z historią, klubokawiarni, „*miejsca do słuchania muzyki*”. Brak sieciowych sklepów odzieżowych, księgarni, sklepu z multimediami typu „Empik”.

W odniesieniu do handlu tymczasowego, większość mieszkańców dostrzega możliwość jego rozwoju w Centrum, chociaż pojawiła się opinia, że wystarczą istniejące targowiska. Proponowane formy handlu tymczasowego to targi uliczne, kiermasze, wyprzedaże garażowe, handel wymienny w ramach kiermaszy. Większość mieszkańców widzi miejsce dla usług tymczasowych na Placu 3 Maja, ul. Kościelnej i Moniuszki, terenie spółdzielni (były „Rolnik”).

Postulaty i propozycje:

1. Plac 3 Maja: wzmocnienie handlu, wprowadzenie gastronomii w postaci kawiarni, lodziarni, a także obiektów mobilnych, tymczasowych,
2. strefa gastronomiczna przy ulicach Kościelnej i Moniuszki, w tym: wykorzystanie łącznika pomiędzy tymi ulicami na usługi, targ warzywnej (w miejscu istniejącej hurtowni warzywnej).

Uporządkowanie ulic i placów nową zabudową z usługami:

1. ulica Kościelna – w miejscu podupadających pawilonów proponowany jest nowy obiekt, np. sklep z multimediami lub sklep z wyrobami rzemiosła,
2. w narożniku ulic Miłej i Wileńskiej można usytuować reprezentacyjny budynek z usługami,
3. róg ulic Kościelnej i Legionów – wskazane nowe zagospodarowanie (budynek) z przeznaczeniem na usługi,
4. róg ulic Kościelnej i Przechodniej – rozważenie domknięcia zabudową,
5. Plac 3 Maja – wskazane nowe zagospodarowanie placu oraz uporządkowanie zabudowy od strony ul. Przyjacielskiej; plac może być dobrym miejscem do organizacji koncertów, słuchania muzyki,
6. teren po starym basenie – lokalizacja nowego domu kultury, a w miejscu obecnego MDK-u mógłby powstać parking (wielopoziomowy).

Ogródki kawiarniane:

1. potrzebna jest przestrzeń dla ogródków kawiarnianych z ograniczeniem ruchu pojazdów (ul. Kościelna),
2. ograniczenie ruchu pojazdów na rzecz kawiarenek i realizacji usług tymczasowych, np. ul. Kościelna i Moniuszki zamknięte w weekendy,
3. pomysł na kawiarenki społeczne bez alkoholu, „kawa za uśmiech”, sprzyjanie integracji lokalnej (Cafe Fińska w Krakowie, Cafe Miłość w Poznaniu),
4. teren przy Bibliotece – dobre miejsce na kawiarnię, ogródek.

Pozostałe postulaty:

1. mniej banków! (np. przy ul. Kościelnej) na rzecz innych usług,
2. zrealizować pomysł strefy aktywnego mieszkańca w dawnej elektrowni na ul. Daszyńskiego,
3. życie nocne w Centrum: tak, ale z poczuciem bezpieczeństwa, z szybką reakcją służb mundurowych (sprawne działanie straży miejskiej będzie skuteczniejsze niż instalowanie monitoringu „*nikt nie ogląda nagrań*”),
5. trzeba wypracować spójną koncepcję architektoniczną Centrum, powołać Miejskiego Architekta, należy wzorować się na starym Wołominie, dbać o historyczny wizerunek miasta.

Cytaty uczestników warsztatów i ankietowanych:

„Kiedyś ludzie, zwłaszcza młodzi, spotykali się w Wołominie, chodzili na randki, do kina – teraz jeżdżą do Warszawy, Wołomin nie jest ciekawą alternatywą”

„Dom kultury jest w stanie agonalnym”

BLOK V: WOLNE WNIOSKI

Postawione pytania:

1. Czy zagospodarowanie podwórek powinno być zmienione? Jeśli tak, to których i jak? Czy należy je otwierać dla szerszej grupy odbiorców, czy mają służyć tylko społeczności lokalnej?

2. Czy brakuje elementów małej architektury (latarnie, ławki, kosze, stojaki rowerowe, pachołki uliczne, tablice informacyjne, itp.) na terenie Centrum?
3. Jakie elementy małej architektury warto zlokalizować na terenie Centrum? Gdzie?
4. Czy podobają Ci się tablice reklamowe zlokalizowane na terenie Centrum? Jeśli nie, to jak należy je zmienić? Ograniczyć ilość/powierzchnię/ujednolicić wygląd itp.

Wnioski i rekomendacje:

Podwórka:

W obszarze planu znajduje się wiele budynków wielorodzinnych wyposażonych we wspólne podwórka. Ta wspólna przestrzeń jest zaniedbana, „bezpańska”. Nie spełnia swoich pierwotnych funkcji użytkowych. Czy możemy to zmienić? Kto powinien się tym zająć? Uczestnicy warsztatów zgodzili się, że inicjatywa „podwórkowa” powinna należeć do ich gospodarzy. To ich teren, za którego wygląd powinni czuć się odpowiedzialni. Wygląd podwórek pozostawmy w gestii ich użytkowników. Czy podwórka powinny być przestrzenią zamkniętą, dostępną tylko dla mieszkańców danego domu? Tak, ludzie potrzebują „własnej przestrzeni”. Powinno się im ją zapewnić bez wprowadzania tam obcych. Utożsamiają się ze „swoim terenem” dlatego wskazane jest wydzielenie przestrzeni dla lokalnych społeczności bez otwierania ich dla wszystkich. Istnieje ryzyko aktów wandalizmu jeżeli podwórko będzie dostępne nie tylko dla osób, które o nie dbają. To mieszkańcy mogą sami zapraszać do siebie gości. Dotyczy to głównie kamienic, których podwórka zwykle są przestrzenią zamkniętą. W przypadku przestrzeni dużych osiedli, lepiej żeby przestrzeń pozostała otwarta, bez sztucznych podziałów.

Co możemy zrobić? Jak przekonać użytkowników podwórek do wprowadzenia zmian w ich otoczeniu? Przede wszystkim opowiedzieć o możliwościach. Przekonać, że jakość otoczenia, w którym mieszkają, spędzają czas zależy od nich samych. Przy ich inicjatywie miasto może pomóc w remoncie/modernizacji/zaranżowaniu przestrzeni na nowo. Dobrym pomysłem jest stworzenie modelowego, pokazowego podwórka, na którego przykładzie pokazane zostaną możliwości i efekty tego typu działań. Trzeba przekonać gospodarzy podwórek, że nie tylko mogą poprawić jakość swojego życia, ale też być dumni z przestrzeni, którą dla siebie stworzyli.

Proponowane pomysły i rozwiązania:

akcja „Otwarte Podwórka” organizowana co roku np. podczas Dni Wołomina, miasto współfinansuje materiały, mieszkańcy sami wykonają prace remontowe, zalegający z opłatami remontują w zamian umorzenia długu, remont w „czynnie społecznym”, jeżeli większość mieszkańców będzie „za”.

Wskazano przykładową lokalizację modelowego podwórka: podwórko komunalne przy ulicy Legionów 32/34 lub teren przy Kinie Kultura – warto zaaranżować strefę wyjścia z kina, poprawić estetykę tego miejsca.

Mała architektura (częściowo omówiona w bloku dotyczącym zieleni)

Przeanalizowano braki i potrzeby związane z małą architekturą na terenie Centrum. Zgodnie stwierdzono, że mała architektura powinna być estetycznie spójna, stylistycznie dopasowana do otoczenia. Najchętniej utrzymana w stylu tradycyjnym, nawiązującym do historii, ze stylizowanymi, żeliwnymi meblami, wygodnymi i przytulnymi, co sprawi, że mieszkańcy będą chcieli w danym miejscu przebywać.

Uczestnicy warsztatów wskazali następujące problematyczne punkty:

Kosze na śmieci

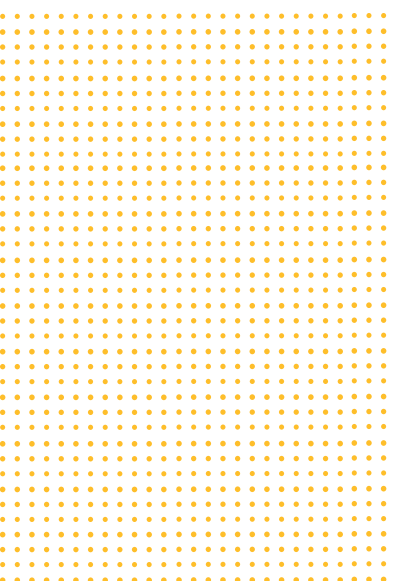
Jest ich zdecydowanie za mało. W tej chwili w mieście jest satysfakcjonująca gospodarka śmieciowa, jednak w Centrum koszy jest coraz mniej, a te, które zostały zniszczone już nie wracają na swoje miejsce.

Zwierzęta

Potrzebne są kosze na psie odchody, miejsca gdzie można „zaparkować” zwierzę w czasie kiedy właściciel chce wejść np. do sklepu. Takie miejsca powinno być wyposażone w pojemnik z wodą i haczyk, do którego da się przymocować smycz.

Stojaki rowerowe

Jest za mało stojaków rowerowych zwłaszcza w Centrum i przy stacji PKP, gdzie powinien pojawić się duży parking rowerowy. Stojaki powinny być przystosowane do wszystkich wielkości opon, np. w chwili obecnej stojaki znajdujące się w Centrum są za małe na rowery, które mają średnicę kół 28 cali. Należy wprowadzić stojaki większe, tak aby każdy mógł z nich skorzystać.

Ławki

Zdecydowanie za mało ławek, mile widziane będą ławki stylizowane, nawiązujące do historii, wskazano miejsca, w których należy zwiększyć liczbę ławek: ul. Mickiewicza w kierunku Kauflandu, ul. Kościelna.

Oświetlenie

Miasto powinno być lepiej oświetlone, jest za ciemno (ulica Kościelna jest w tej chwili najlepiej oświetloną ulicą w mieście).

Toalety

Dużym, sygnalizowanym przez wszystkich problemem jest brak toalet miejskich, zwłaszcza w miejscach gdzie spotykają się ludzie (Plac 3 Maja, dworzec PKP), w okolicy ul. Ogrodowej, Chopina. Uczestnicy warsztatów zgodnie stwierdzili, że TOI-TOI jako toaleta miejska jest nie do przyjęcia.

Proponowane pomysły i rozwiązania:

- płatne toalety publiczne. Umowa miasta z właścicielami barów i restauracji, udostępnienie toalet w lokalach za opłatą.
- Ogrody Społeczne, czyli małe przestrzenie, w których mieszkańcy uprawiają np. zioła i warzywa w skrzynkach.
- Jadłodzielnice czyli punkty, w których dzielimy się nadprogramową żywnością. Kawiarnia Społeczna.

Reklamy:

Reklamy są kwestią dyskusyjną nie tylko na terenie naszego miasta. Uczestnicy warsztatów zgodzili się, że reklamy w obecnej formie psują przestrzeń miejską, szpecą, wprowadzają chaos. Zamiast zachęcać przytłaczają, wprowadzają wrażenie bałaganu, bylejakości. Okazuje się, że wprowadzenie lokalnej ustawy krajobrazowej jest bardzo potrzebne. Wspólna stylistyka – o tym głównie mówili mieszkańcy.

Pomysły i rozwiązania:

- interaktywne tablice informacyjne (lokalizacja, wyszukiwarka miejsc),
- wprowadzenie ograniczeń, należy zlikwidować reklamy wielkopowierzchniowe,
- wprowadzenie wspólnej stylistyki szyldów, tablic i słupów ogłoszeniowych,
- wskazane jest ujednolicenie stylu, normalizacja reklam, stworzenie kanonu reklam, np.: określenie 3 dopuszczalnych rodzajów.

Niepełnosprawni:

Uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na problem dostosowania przestrzeni miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jest zdecydowanie za dużo barier. Potrzebne są podjazdy, przystosowane toalety, bezpieczne nawierzchnie, ławki z oparciami. Z tymi samymi problemami borykają się rodzice z wózkami.

Bezpieczeństwo:

Powinno się zadbać o „prawdziwy” monitoring miejsc odpoczynku i rekreacji. Mieszkańcy będą czuli się bezpiecznie, a wandy przestaną być bezkarni.

Cytaty mieszkańców:

„Wyrwijmy ludzi z podwórek, na które później wrócą i sami zrobią tam porządek!”

„Banery i tablice reklamowe precz!”

„Najgorsze są ledy – brzydkie i niebezpieczne”

„Jest za dużo reklam, są nieestetyczne, każda z innej bajki, są niepotrzebne”

„Obecne tablice informacyjne są brzydkie, szpecą miasto, podobnie billboardy”

„Szyldy powinny znajdować się nie na płotach, tylko na siedzibie danej firmy”

„Mieszkańcy są zbyt wygodni, muszą podjechać samochodem „pod sklep”, w Centrum powinien być duży parking zlokalizowany na uboczu, odległości nie są duże więc po tym obszarze spokojnie można poruszać się pieszo”

MOBILNY I STACJONARNY PUNKT KONSULTACYJNY

W celu zwiększenia dotarcia do mieszkańców obszaru Centrum urzędnicy miejscy zorganizowali mobilny punkt konsultacyjny. Wyrazisty namiot, otwarci ludzie oraz drobne smakołyki pozwoliły zaangażować wielu spacerowiczów w rozmowę, nie tylko o planie miejscowym Centrum, ale również o innych sprawach związanych z Wołominem. Mobilny punkt działał w okresie maj–lipiec, wykorzystując lokalne wydarzenia oraz uroczystości. Zwieńczeniem tego typu konsultacji był piknik

sąsiedzki zorganizowany przez lokalne stowarzyszenie TRAD Szansa wraz z pracownikami Urzędu Miejskiego w Wołominie. Była to okazja do podsumowania ustaleń ze spotkań roboczych oraz podziękowania mieszkańcom, którzy zaangażowali się w prace konsultacyjne.

Mobilny punkt konsultacyjny był organizowany w następujących terminach:

podczas Dni Wołomina: 20-21 maja 2017 r.

podczas Pikniku Ekologicznego: 3 czerwca 2017 r.

podczas pikniku sąsiedzkiego: 9 lipca 2017 r.

W Urzędzie Miejskim w okresie maj–sierpień funkcjonował stacjonarny punkt konsultacyjny, w ramach którego pracownicy Wydziału Planowania Rozwoju i Rewitalizacji odpowiadali mieszkańcom na pytania oraz omawiali założenia projektowe. W ramach konsultacji 26 czerwca odbyło się także spotkanie z Wołomińską Radą Seniorów.

W trakcie spotkań skupiano się na zagadnieniach, które wypracowano w ramach grup roboczych, a także dystrybuowano ankiety.

WOŁOMIN ODNOWA

Konsultacje Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla Centrum Wołomina stanowiły ważny aspekt działań gminy w szerszym zakresie. Obszar planu w ponad 90% pokrywa się z obszarem zdegradowanym/rewitalizacji, który został wyznaczony w Gminnym Programie Rewitalizacji (zwanym dalej GPR, uchwalonym 22 lutego 2017 r.). Warto zaznaczyć, że uchwalenie planu jest jednym z zadań gminy, opisanym w części planistycznej GPR (Przedsięwzięcie nr 35: Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego i Miejsowy Plan Rewitalizacji). Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wołomin, to skoordynowany program ożywienia (rewitalizacji) centrum miasta. Obszar objęty wsparciem został wybrany na podstawie analizy całego miasta, która określiła obszary występowania największej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych i przestrzennych. Dodatkowo na terenie wskazanym do interwencji (obszar rewitalizacji) została przeprowadzona diagnoza pogłębiona. Reakcją gminy na zdiagnozowane problemy jest przygotowany program rewitalizacji, który ma zatrzymać degradację obszaru nie tylko w określonym czasie, ale co najważniejsze przywrócić mu oczekiwaną vitalność. Program rewitalizacji ma dwa główne cele: Centrum Wołomina zapewnia spójność społeczną – warunki do rozwoju wszystkim mieszkańcom oraz zapewnia im dobre warunki do mieszkania. Podstawowym zadaniem programu rewitalizacji jest zdecydowana poprawa jakości życia mieszkańców. Jego realizacja będzie możliwa głównie poprzez poprawę dostępności do deficytowych usług społecznych oraz radykalną poprawę jakości przestrzeni publicznej i infrastruktury obszaru rewitalizacji.

Obszar zmieni swój wizerunek, stanie się atrakcyjnym miejscem do mieszkania. Zwiększy się liczba mieszkańców, a zwłaszcza ich struktura (więcej osób młodych i w wieku produkcyjnym), zmniejszy liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Program ma obowiązywać do roku 2030, kiedy, zgodnie z planem, uda się osiągnąć zakładane cele. Proces konsultacyjny wołomińskiego GPR stanowił dobre uzupełnienie konsultacji planu. Dzięki temu uzyskano: wsparcie już zaangażowanych i świadomych mieszkańców Centrum oraz podstawowe wnioski, które stanowiły doskonały punkt wyjścia do dyskusji o planie zagospodarowania. W czasie rozmów mieszkańcy mogli swobodnie wyrażać opinie nie ograniczając się jedynie do tematu konsultacji. Dzięki temu urzędnicy mogli zweryfikować ustalenia z konsultacji GPR, które odbyły się w okresie wrzesień 2016 r.–styczeń 2017 r. Poniżej prezentujemy syntetyczne opracowanie ww. uwag, które choć nie wpisują się bezpośrednio w opracowanie planu stanowią ważny punkt odniesienia, który może mieć istotny wpływ na przestrzeń miejską oraz kwestie społeczne na terenie Centrum Wołomina.

W trakcie rozmów bardzo silnie akcentowano zmianę charakteru Centrum Wołomina. Mieszkańcy zgłaszali potrzebę większej liczby miejsc relaksu i odpoczynku wraz z większą liczbą ławek oraz innych elementów małej architektury.

Z tym postulatem nieodłącznie powiązana była uwaga dotycząca pilnej poprawy walorów estetycznych obszaru, który powinien stanowić wizytówkę Wołomina. Postulaty te zostały uwzględnione w GPR w postaci zaprojektowania oraz budowy 4 parków kieszonkowych:

Przedsięwzięcie nr 25 : Zielony skwer przy Kościelnej 17

Przedsięwzięcie nr 26 : Zielony skwer na skrzyżowaniu Miłej i Daszyńskiego

Przedsięwzięcie nr 28 : Zielony skwer na skrzyżowaniu Warszawskiej i Legionów

Przedsięwzięcie nr 29 : Zakątek Kultura

Ponadto przewidziano granty na odnowę budynków oraz podwórek. Uzupełnieniem tego typu działań będzie wprowadzenie drobnych dotacji dla lokalnych organizacji pozarządowych, rad osiedlowych, zorganizowanych grup mieszkańców. Analizując głosy uczestników konsultacji widać wyraźnie efekty spotkań i warsztatów, które przeprowadzane były w trakcie minionego roku. Zmienia się postrzeganie oraz język w jakim zaangażowani mieszkańcy komunikują swoje potrzeby oraz modelowe rozwiązania. Od 2016 roku Urząd Miejski przeprowadził kilkanaście badań ankietowych oraz kilkadziesiąt spotkań konsultacyjnych, spacerów badawczych, warsztatów. W 2017 roku kontynuowana jest polityka zaangażowania, która zaczyna przynosić wymierne efekty. Przykładem może być tutaj nabór projektów do Wołomińskiego Budżetu Obywatelskiego 2018, w którym wydzielono specjalną kategorię „Wołomin Odnowa”. Do dyspozycji Wołominiaków oddano 400 tys. złotych, przeznaczonych tylko na działania w strefie Centrum Wołomina. W ww. kategorii złożono łącznie 10 wniosków (na łączną kwotę 562 539,00 zł), w tym 5 projektów inwestycyjnych i 5 tzw. miękkich. Pomysły wychodziły na przeciw problemom, które były omawiane wcześniej z uczestnikami warsztatów: zarówno dla GPR jak i konsultacji Planu Miejsowego Centrum.

W trakcie konsultacji planu mieszkańcy po raz kolejny dowiedli, że mają pomysły i kompletną wizję najbliższego otoczenia ich osiedli, domostw, miejsc odpoczynku. Dlatego też tak istotny jest element partycypacyjny, który pozwoli wypracować rozwiązania, ale również zaangażować mieszkańców do współtworzenia projektów w przestrzeni miejskiej. Zadaniem urzędników oraz organizacji lokalnych jest więc rozbudowa zaufania oraz sieci partnerskiej współpracy, a wdrażanie GPR jest idealnym polem do testowania nowoczesnych rozwiązań w tej materii.

PODZIĘKOWANIA

Niniejsza publikacja nie powstałaby gdyby nie zaangażowanie i wielka pomoc aktywnych mieszkańców Wołomina. Chcielibyśmy serdecznie podziękować za poświęcony czas i wspólną pracę wymienionym poniżej osobom oraz wszystkim, którzy nie zapisali się na liście obecności, a byli obecni przynajmniej na jednym spotkaniu:

Czesław Borkowski
Tadeusz Baran
Izabela Bochińska
Małgorzata Ciećwierz
Monika Dylewska
Zbigniew Gołębiowski
Małgorzata Izdebska
Kinga Jamrozik
Piotr Jamrozik
Anna Kanclerz
Magdalena Komorowska
Andrzej Krystniak
Natalia Kuba
Elżbieta Lasota
Elżbieta Lewandowska
Maciej Łoś
Bolesław Łukasiewicz
Ewa Mangos
Zofia Michalik

Jacek Mościcki
Michał Mozer
Pan Mirosław
Pan Ryszard
Pani Kinga
Mariusz Piątkowski
Antoni Pogumirski
Alina Rzempełuch
Ewa Rykała
Wiktoria Słońska
Radosław Skonieczny
Barbara Stasiszyn
Celina Subda
Anita Świątkowska
Mariusz Ulejczyk
Halina Wojakowska
Izabela Wolska-Rzewuska

Opracowanie:

Urząd Miejski w Wołominie:

Wydział Planowania Rozwoju i Rewitalizacji:

Łukasz Marek, Karolina Mosur, Jolanta Pęgier, Joanna Żero

Wydział Urbanistyki:

Maciej Krajewski

TERENOWA Pracownia Architektury Krajobrazu.

W związku z udziałem w projekcie „Przestrzeń dla partycypacji” gmina Wołomin otrzymała grant w wysokości 20 000 zł.

Projekt „Przestrzeń dla partycypacji” realizowany przez Fundację Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia w partnerstwie z Fundacją Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Fundacją Napraw Sobie Miasto, Pracownią Zrównoważonego Rozwoju i Związkiem Miast Polskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest wsparcie gmin w prowadzeniu konsultacji społecznych dokumentów planistycznych przy aktywnym udziale mieszkańców.

Wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy za zaangażowanie i czas poświęcony naszemu miastu!

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

